

Raadsvergadering 27 mei 2025

Schriftelijke vragen

Agendapunt 10: Formaliseren Jumelage Clervaux (Luxemburg)

Vraag 1:

Pagina 1. Tot nu toe zijn er wel bestuurlijke contacten/bezoeken georganiseerd en hebben - waar mogelijk - uitwisselingen plaatsgevonden."

Wat was het aandeel in percentages aan bestuurders/ambtenaren en het aandeel van burgers van onze gemeente dat aan deze contacten/bezoeken en uitwisselingen heeft deelgenomen?

Antwoord:

Een aandeel in percentages is niet geregistreerd. In de periode vóór COVID-19 was, door de betrokkenheid van onder meer Jeugdorkest Clarindo uit Clervaux, het jeugdorkest van de KOH te Eijsden, de wielierclub WTC en fanfare Sint Gertrudis, het aandeel van burgers van onze gemeente aan uitwisselingen aanzienlijk groter. In verband met de omstandigheden, zoals genoemd in het raadsvoorstel, waren de uitwisselingen/bezoeken in de periode 2020-2024 voornamelijk bestuurlijk van aard.

Vraag 2:

"De gemeente Eijsden-Margraten heeft de gemeente Clervaux in 2021 ondersteund bij het behalen van het cittaslow keurmerk."

Is het een taak van de gemeente Eijsden-Margraten om andere gemeenten te ondersteunen bij het behalen van het cittaslow keurmerk?

Zo ja, waarom en zo nee, waarom is het dan toch gedaan bij de gemeente Clervaux?

In beide gevallen de vraag wat dit gekost heeft (inzet mensen en kosten van andere zaken).

Antwoord:

Het is geen wettelijke taak om andere gemeenten te ondersteunen bij het behalen van het cittaslow keurmerk. Bezien vanuit het lidmaatschap van het internationaal cittaslow netwerk en gezien vanuit de vriendschapsband met Clervaux is dat wel voor de hand liggend en wordt dat ook verwacht van de partners in het cittaslow netwerk. De inzet van uren is niet geregistreerd en er zijn verder geen kosten gemaakt, dit is vanuit de reguliere formatie opgepakt.

Vraag 3:

In het kader van een intentieovereenkomst met Clervaux voorziet de meerjarenbegroting een budget van jaarlijks €10.000. Door omstandigheden heeft de formalisering in 2020, 2021 en 2023 niet plaatsgevonden. Wat is er gebeurd met het niet gebruikt budget van deze jaren?

Antwoord:

Het niet gebruikte budget is teruggevloeid in de algemene middelen.

Vraag 4:

Pagina 2. Er wordt een aantal onderwerpen genoemd waarop uitwisselingsactiviteiten kunnen plaatsvinden. Voor welke van deze zaken is een jumelage nodig en waarom?

Antwoord:

Voor het laten plaatsvinden van uitwisselingsactiviteiten of is geen jumelage als basis nodig in wettelijke zin. De jumelage is immers een vriendschapsband zonder wettelijke verplichtingen. De keuze van de gemeenteraad voor een vriendschapsband met Clervaux is reeds gemaakt door op 20 februari 2018 in te stemmen met de intentie-overeenkomst met Clervaux. Het nu voorliggende raadsvoorstel heeft alleen betrekking op het formaliseren van de vriendschapsband.

Vraag 5:

Er wordt vermeld dat de jumelage met Clervaux serieus op de toegevoegde waarde wordt beoordeeld. Waaruit is gebleken dat deze jumelage toegevoegde waarde heeft?

Antwoord:

Via de gebruikelijke P&C cyclus zal de gemeenteraad worden geïnformeerd over de stand van zaken c.q. resultaten van de jumelage met Clervaux, ook in relatie tot het aantonen van de hier aan de orde zijnde meerwaarde. Zoals aangegeven in het raadsvoorstel is de invulling van de jumelage door omstandigheden vertraagd in de periode 2020 tot en met 2024 en kan over die periode geen of moeilijk beoordeling plaatsvinden. De keuze van de gemeenteraad voor een vriendschapsband met Clervaux is reeds gemaakt door op 20 februari 2018 in te stemmen met de intentie-overeenkomst met Clervaux. Het nu voorliggende raadsvoorstel heeft alleen betrekking op het formaliseren van de jumelage. Zoals in het raadsvoorstel is verwoord bevat de jumelage met Clervaux de nodige ingrediënten en thema's die een toegevoegde meerwaarde hebben voor de gemeente Eijsden-Margraten.

Vraag 6:

"We zetten daarnaast in op een intensievere en constructieve samenwerking met gemeenten aan de andere kant van de landsgrens".

Clervaux ligt in Luxemburg. Er zitten dus twee landsgrenzen tussen. Ligt het niet veel meer voor de hand om tijd en moeite te steken in de samenwerking met een gemeente die direct over de landsgrens ligt?

Antwoord:

De aangehaalde *"intensievere en constructieve samenwerking met gemeenten aan de andere kant van de landsgrens"* is veel breder bedoeld dan alleen een jumelage en sluit andere vormen van samenwerken met gemeenten aan de andere kant van grens niet uit. Een jumelage is een van de vormen van intergemeentelijke samenwerking. De keuze van de gemeenteraad voor een vriendschapsband met Clervaux is reeds gemaakt door op 20 februari 2018 in te stemmen met de intentie-overeenkomst met Clervaux. Het nu voorliggende raadsvoorstel heeft alleen betrekking op het formaliseren van de vriendschapsband. Overigens zijn we reeds druk doende de banden met Voeren en Visé aan te halen.

Vraag 7:

"Zoals eerder al aangegeven is Clervaux in zijn uniciteit de meest optimale partner gebleken"
Wat maakt Clervaux zo uniek?

Antwoord:

Zoals verwoord in het raadsvoorstel maken verschillende elementen dat Clervaux een geschikte partner is voor Eijsden-Margraten. Op basis hiervan heeft de gemeenteraad in 2018 dan ook besloten tot de intentie een vriendschapsband aan te gaan met Clervaux. Uiteraard zullen er meerdere gemeenten zijn die ook in aanmerking zouden komen voor een jumelage maar dat is nu niet aan de orde. Het voorliggende raadsvoorstel heeft alleen betrekking op het formaliseren van de bestaande vriendschapsband met Clervaux.

Vraag 8:

Waarom is er niet gekozen voor een jumelage met een Franstalige gemeente in België?

Te denken is aan gemeenten die bekend zijn als vindplaats van artefacten van de prehistorische mensen, net als onze gemeente? B.v. de plaats Spy/ gemeente Jemeppe-sur-Sambre, waar door de bekende archeoloog Marcel de Puydt, die ook in de vuursteenmijnen van Ryckholt heeft gewerkt, de resten van een Neanderthaler zijn gevonden (vergelijk Eugene Dubois uit Eijsden met de vondst van de Javamens). Een andere reden om voor een Franstalige gemeente te kiezen is het feit dat voor de eerste wereldoorlog talloze families verhuisd zijn naar Luik en omgeving. Dit als reactie op hetgeen op pagina 3 is geschreven: "In de jaren na WOII vond vanuit onze regio, met name vanuit Noorbeek, migratie plaats naar Luxemburg, Clervaux en omstreken".

Antwoord:

Zie het antwoord bij vraag 7.

Vraag 9:

In hoeverre heeft het feit dat Clervaux Duitstalig en niet Franstalig is meegespeeld in de keuze voor deze gemeente als jumelagepartner?

Antwoord:

Het feit dat Clervaux niet Franstalig is heeft de gemeenteraad eerder niet meegewogen. Naar het oordeel van het college staan die een goede samenwerking niet in de weg.

Vraag 10:

"Op het formeel aangaan van een jumelage zélf is geen burgerparticipatieproces van toepassing. Waarom is aan de burgers van onze gemeente nooit gevraagd hoe zij denken over een jumelage?"

Antwoord:

De gemeenteraad heeft bij het aangaan van de vriendschapsband met Clervaux in 2018 het volgende afgewogen voor wat betreft burgerparticipatie:

"Bij het invullen van de jumelage-agenda vormt participatie nadrukkelijk een uitgangspunt, een jumelage moet zelfs worden gedragen door de gemeenschap(en). Het betreft de trede zelfsturing/zelf organiseren overeenkomstig de vastgestelde Participatienota "De kracht van de burger, loslaten in vertrouwen."

Verenigingen en inwoners zullen worden betrokken bij de invulling van de jumelage agenda.

Vraag 11:

Elke overeenkomst dient ooit beoordeeld te worden op haar nut en noodzaak, dus ook een jumelage. Wanneer, hoe en door wie wordt deze jumelage beoordeeld op haar nut en noodzaak voor de burgers van de gemeente Eijsden-Margraten en daarmee dus of voortzetting gewenst is?

Antwoord:

Via de gebruikelijke P&C cyclus zal de gemeenteraad worden geïnformeerd over de stand van zaken c.q. resultaten van de jumelage met Clervaux, ook in relatie tot het aantonen van de hier aan de orde zijnde meerwaarde voor de burgers van de gemeente Eijsden-Margraten. Daarbij zal worden aangesloten bij het in de P&C cyclus vastgelegde principe 'wat willen we bereiken?', 'wat hebben we ervoor gedaan?' en 'wat heeft het gekost?'.

Vraag 12:

De keuze voor Clervaux is begrijpelijk, maar wordt hier niet voor een veilige weg gekozen? Een kleine gemeente met veel overeenkomsten met de onze. Beantwoordt dit aan de uitgangspunten van Jumelage?

Antwoord:

De keuze van de gemeenteraad voor een vriendschapsband met Clervaux is reeds gemaakt door op 20 februari 2018 in te stemmen met een intentie-overeenkomst met Clervaux. Het nu voorliggende raadsvoorstel heeft alleen betrekking op het formaliseren van die reeds vastgestelde kaders.

Vraag 13:

Heeft onze gemeente een beleid op dit punt, dat deze keuze schraagt?

Antwoord:

Het betreft hier een reeds gemaakte keuze, zie het antwoord op vraag 12. Bij het aangaan van de vriendschapsband met Clervaux in 2018 heeft de raad overwogen: *"Zowel het coalitieakkoord 2014-2018, de Strategische visie 2022 "Vernieuwen door Verbinden" en de Programmabegroting 2015-2018 geven aan dat grensoverschrijdende samenwerking gewenst en zelfs noodzakelijk is. Jumelage is een vorm van die grensoverschrijdende samenwerking."*

Vraag 14:

Met welke gemeenten in welke landen wordt een voortzetting betracht?

Antwoord:

De gemeente Clervaux is de enige gemeente waarop een jumelage van toepassing is en dat vloeit voort uit het raadsbesluit over de intentie-overeenkomst met Clervaux in 2018.

Vraag 15:

In 2015 heeft de gemeenteraad ingestemd met een jumelage, waarom wordt dit nu opnieuw aan de raad voorgelegd? Is dit niet het uitvoering geven aan wat er in 2015 door de raad is vastgesteld?

Antwoord:

Het nu voorliggende raadsvoorstel is inderdaad gefundeerd op eerdere raadsbesluiten over de startnotitie en intentie-overeenkomst en ziet enkel op het formaliseren van die reeds vastgestelde kaders.

Vraag 16:

Sinds wanneer is er jaarlijks €10.000,- vrijgemaakt en op welke manier is dit bedrag de afgelopen jaren besteed?

Antwoord:

Sinds 2019 is er jaarlijks €10.000,- vrijgemaakt, in de jaren 2020 -2024 zijn deze middelen voor de jumelage niet besteed en jaarlijks teruggevallen in de algemene middelen.

Vraag 17:

Waar worden deze middelen uit bekostigd? Zijn hier externe subsidies voor aan te vragen (regionaal, Europees)?

Antwoord:

Deze middelen zijn structureel opgenomen in de meerjarenbegroting. Of er additioneel nog subsidies of middelen anderszins kunnen worden geworven voor concrete (grensoverschrijdende) samenwerkingsprojecten kan in voorkomende gevallen worden onderzocht. Zoals aangegeven in het raadsvoorstel heeft Clervaux de nodige expertise op het gebied van Europese subsidies. Specifiek voor jumelages geldt de regeling Europese subsidies voor jumelages 2025 CERV Town Twinning. Lokale besturen kunnen via CERV-steun krijgen voor jumelageprojecten.

Geen vragen

Geen vragen

Vraag 18:

Raadsvoorstel. Genoemd wordt een bedrag van € 10.000,00 in de begroting 2025-2028. Voorziet u dat dit bedrag voldoende zal zijn?

Antwoord:

Vooralsnog wordt aangenomen dat dit bedrag voor het ondersteunen van jumelage activiteiten voldoende zal zijn. Indien nodig zal worden gezien in hoeverre andere fondsen- dan wel subsidiewerving tot de mogelijkheden behoren.

Vraag 19:

Zijn de in het verleden gereserveerde bedragen welke niet uitgegeven zijn nog gereserveerd?

Antwoord:

Nee, de bedragen die niet zijn uitgegeven vielen jaarlijks terug in de algemene middelen.

Vraag 20:

raadsvoorstel pagina 3: hier wordt gesteld dat Clervaux de nodige ervaring en kennis over Europese subsidieverwerving heeft en dat dit ook voor de thema's Cittaslow, duurzaamheid etc., gezien vanuit de samenwerkingsgedachte, van toegevoegde waarde kan zijn voor EM. Wat betekent dit concreet?

Antwoord:

Dit betekent concreet dat voor het werven van Europese subsidies voor (grensoverschrijdende) samenwerkingsprojecten of eigen gemeentelijke projecten de gemeente Clervaux ons daarmee zou kunnen ondersteunen, net zoals Eijsden-Margraten de gemeente Clervaux heeft ondersteund bij het verkrijgen van een cittaslow keurmerk.

Vraag 21

Bij Europese subsidie verwerving zal ook een deel in cash/kind moeten worden voorzien. Hebben we hiervoor de middelen?

Antwoord:

In de begroting is structureel € 10.000,- opgenomen voor de ondersteuning van jumelage activiteiten en verder zijn geen andere middelen begroot.

Vraag 22:

Op pagina 2 onder motivering staat een citaat uit het bestuursakkoord dat de initiatieven zoals de jumelage serieus beoordeeld worden op hun toegevoegde waarde. Heeft er sindsdien al een beoordeling van deze jumelage plaatsgevonden? Indien ja, wat was het oordeel?

Antwoord:

Zoals aangegeven in het raadsvoorstel is de jumelage met Clervaux in de periode 2020 tot en met 2024 door omstandigheden vertraagd. De keuze van de gemeenteraad voor een vriendschapsband met Clervaux is reeds gemaakt op 20 februari 2018 door het instemmen met een intentie-overeenkomst met Clervaux. Het nu voorliggende raadsvoorstel heeft alleen betrekking op het formaliseren van de jumelage. Via de gebruikelijke P&C cyclus zal de gemeenteraad worden geïnformeerd over de stand van zaken c.q. resultaten van de jumelage met Clervaux, ook in relatie tot het aantonen van de hier aan de orde zijnde meerwaarde.

Vraag 23:

raadsvoorstel pagina 3: hier wordt aangegeven dat de jumelage agenda wordt vormgegeven met name door middel van burgerinitiatief en participatie. Omdat het hier zo expliciet genoemd staan, zijn hier wellicht al ideeën bij gevormd. Zou op dit punt meer informatie kunnen worden verstrekt?

Antwoord:

Er zijn nu nog geen concrete ideeën gevormd maar op basis van de jumelagegedachte en de verbindende thema's zal hieraan inhoud en vorm moeten worden gegeven, ook voor wat betreft het inrichten en uitvoeren van een jumelageprogramma.

Vraag 24:

Proces van burgerparticipatie. Hoe denkt u in de breedte hieraan invulling te geven?

Antwoord:

Een jumelage is een lange termijn overeenkomst tussen de partners en geen korte termijn projectpartnerschap. Zoals aangegeven in het raadsvoorstel kan er geen jumelage zijn zonder de actieve betrokkenheid van de burgers. De in te vullen (toekomstbestendige) vorm van jumelage – zoals opgesomd in de Startnotitie Jumelage - zal nader moeten worden afgestemd met Clervaux met betrokkenheid van de burger, bijvoorbeeld met het inzetten van een jumelagecomité, verenigingen, stichtingen, instellingen en ondernemers.

Vraag 25:

raadsvoorstel pagina 3: via de P&C zal de raad worden geïnformeerd over de stand van zaken c.q. de resultaten van de jumelage. Aan welke resultaten wordt gedacht c.q. welke KPI's worden gemeten?

Antwoord:

Voor wat betreft de verantwoording van de stand van zaken jumelage via de jaarlijkse P&C cyclus zal worden aangesloten bij het principe van 'wat willen we bereiken?', 'hebben we ervoor gedaan?' en 'wat heeft het gekost?'.

Vraag 26:

startnotitie pagina 3: hier wordt aangegeven dat sinds eind jaren 80 jumelages, als ze binnen de Europese grenzen blijven, financieel worden ondersteund door de Europese gemeenschap. Is dit nog altijd het geval?

Antwoord:

Ja, die mogelijkheden zijn er nog steeds op basis van de regeling Europese subsidies voor jumelages 2025 CERV Town Twinning. Via gezamenlijke activiteiten stimuleert het programma de interculturele dialoog in Europa. Lokale besturen kunnen via CERV-steun krijgen voor jumelageprojecten. Wellicht zijn er ook nog andere subsidieprogramma's, bijvoorbeeld vanuit Benelux verband, die kunnen worden aangesproken maar dat zal nader moeten worden gezien en is ook afhankelijk van het beoogde project of activiteit

Vraag 27:

Welke randvoorwaarden gelden en zijn deze randvoorwaarden ook geldig voor deze voorgenomen jumelage met Clervaux?

Antwoord:

Ja, deze CERV is ook geldig voor de jumelage met Clervaux. Het CERV financiert projecten van maatschappelijke organisaties, kennisinstellingen en (lokale) overheden. De projecten die CERV financiert moeten bijdragen aan de instandhouding en verdere ontwikkeling van samenlevingen die open, op rechten gebaseerd, democratisch, gelijk en inclusief zijn. De activiteiten die dit Europese programma ondersteunt moeten zich - kort samengevat - richten op het promoten van (één van) de thema's: Europese waarden, gelijkheid, rechten en gendergelijkheid: burgerparticipatie en de ondersteuning van slachtoffers van geweld.

Vraag 28:

Wat is er gebeurd met het budget dat vanaf 2015 is ingezet voor de jumelage?

Antwoord:

Het budget voor het opstarten van een jumelage bedroeg € 5000,- structureel per jaar van 2016 tot en met 2018. Die budgetten zijn nagenoeg ieder jaar helemaal gebruikt voor diverse activiteiten in dat kader. Vanaf 2019 bedraagt het structurele budget € 10.000,-, specifiek voor de jumelage met Clervaux en daarvan is in 2019 een bedrag van € 7500,- gebruikt voor diverse activiteiten. Vanaf 2020 is dat budget niet aangewend in verband met de omstandigheden zoals aangegeven in het raadsvoorstel. Dit budget is van 2020 tot en met 2024 jaarlijks teruggevallen in de algemene middelen.

Vraag 29:

Welke van de genoemde vormen van jumelage staat u voor ogen?

Antwoord:

De in te vullen (toekomstbestendige) jumelagevorm (zoals opgesomd in de Startnotie Jumelage), of mix daarvan, zal nader moeten worden afgestemd met Clervaux en met betrokkenheid van de burgers en verenigingen en vandaar uit groeien.